

პროფესორ გურამ ლორთქიფანიძის პუბლიკაცია „ბრავო მაესტრო – ადამიანი დღესასწაული“ მომზადებულია 2019 წელს. პირველად ქვეყნდება მაესტრო გურამ პაატაშვილის 75 წლისთავთან დაკავშირებით.

გურამ პაატაშვილი – 75 ბრავო, მაესტრო – ადამიანი დღესასწაული

რაც უფრო მეტად ეცნობი საინტერესო და არაორდინარული პიროვნების შემოქმედებასა და მოღვაწეობას, სურვილი გიჩნდება, მით უფრო ღრმად ჩანვდე მის შინაგან ბუნებას და ფენომენს. როგორი არის იგი? მაღალი, ტანადი, გარეგნულად მიმზიდველი, სიმპათიური, დახვეწილი ინტელიგენტი, შინაგანად ღრმა, მრავალმხრივ განსწავლული, მაღალნიჭიერი, სალად, ანალიტიკურად მოაზროვნე, სიკეთით და იუმორით აღსავსე, ყოველთვის მზად არის დახმარების აღმოსაჩენად, მისგან ყოველთვის დადებითი აურა ასხივოსნებს, გიზიდავს, ერთი სიტყვით, დიდებული ადამიანი, ადამიანი დღესასწაული. ამ ბოლო დროს მე კიდევ ერთხელ თვალი გადავაავლე თბილისში, მოსკოვში, ისრაელსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში გამოქვეყნებულ ჟურნალ-გაზეთებსა და წიგნებში მისი შემოქმედებისა და მოღვაწეობის ამსახველ ზღვა მასალას. შევეცადე, მოკლედ, ენციკლოპედიური სტილით გაგაცნოთ ჩემი ახალი პუბლიკაცია. მამ ასე, დავინყოთ.

პაატაშვილი გურამ (დაიბადა 1948 წელს თბილისში), გამოჩენილი შემოქმედი, კომპოზიტორი, მეცნიერი, პუბლიცისტი, საზოგადო მოღვაწე, დიპლომატი, აკადემიკოსი, საერთაშორისო, მსოფლიო, საკავშირო, სახელმწიფო და რესპუბლიკური ფესტივალების, კონკურსებისა და პრემიების ლაურეატი.

1966 წელს დაამთავრა თბილისის 47-ე საშუალო სკოლა, 1973 წელს – ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო ინსტიტუტის მუსიკა-ფილოლოგიური ფაკულტეტი. 1971-1976 წწ. მისი პედაგოგი კომპოზიციაში იყო თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის საკომპოზიტორო კლასის პროფესორი, გამორჩენილი კომპოზიტორი, სსრკ სახალხო არტისტი, სახელმწიფო და რუსთაველის სახელობის პრემიების ლაურეატი ალექსი მაჭავარიანი. 1990-1994 წწ. გ. პაატაშვილი ეუფლება სსრკ და რუსეთის (მოსკოვი) დიპლომატიური აკადემიის სპეციალურ პროგრამებს.

1965-2019 წწ. საქართველოში და საზღვარგარეთის რიგ ქვეყნებში შესრულდა გ. პაატაშვილის საოპერო და საბალეტო ნაწარმოებები, მინი და მონოოპერები, ერთმოქმედებიანი ბალეტები, ვოკალური ციკლები. მისი მუსიკალური ნიჭისა და დიდი შრომის შედეგია 7 სიმფონია, 24 პრელუდია, 12 საფორტეპიანო სონატა, 6 სიმებიანი კვარტეტი, 3 კონცერტი, სავიოლინო პიესები, 10 მონოლოგი ბარიტონისათვის და მრავალი სხვა, რომელთა ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს.

გ. პაატაშვილი 1965-2019 წწ. 150-ზე მეტი შესრულებული და გამოცემული მუსიკალური ნაწარმოების, სამეცნიერო შრომების, მონოგრაფიების და წიგნების ავტორი გახლავთ.

გ. პაატაშვილი გახლავთ საერთაშორისო საარქივო ფონდის „მსოფლიო კულტურის საგანძურის“ დამაარსებელი და პრეზიდენტი. 45 წლის განმავლობაში მის მიერ აღდგენილი ფონდის არქივში ინახება გასული საუკუნეების მსოფლიო კულტურისა და ხელოვნების გამორჩენილი ადამიანების ხელნაწერები, უნიკალური ექსპონატები, საბუთები, ფოტომასალა, რომლებიც წარმოადგენენ ქართულ, ებრაულ, რუსულ, ევროპულ, აზიურ და ამერიკულ კულტურას.

გ. პაატაშვილის მუსიკალური ნაწარმოებები შესრულებულია და მისი შემოქმედებითი მიღწევების და ფონდის უნიკა-

ლურობის შესახებ პროპაგანდირებულია მსოფლიოს ხუთი კონტინენტის 90-ზე მეტ ქვეყანაში, ეს ავტორის პოპულარობისა და მისი მიღწევების მასშტაბის უტყუარ მტკიცებულებებზე მეტყველებს. საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე მანესტრო გურამ პაატაშვილი არის საერთაშორისო, მსოფლიო, საკავშირო, სახელმწიფო და რესპუბლიკური ფესტივალების, კონკურსებისა და პრემიების ლაურეატი. 1975-2019 წწ. გ. პაატაშვილს მიენიჭა რიგი საერთაშორისო და სახელმწიფო პრესტიჟული საპატიო წოდებები, დაჯილდოვებულია პარიზის „თანამედროვე ხელოვნების“ მედლით; გერმანიის „ხელოვნებას არა აქვს საზღვრების“ მედლით; ნიუ-იორკის „სიტი ბალეტის და თანამედროვე ხელოვნების“ მედლით; მსოფლიო XVI-ე მაქაბიადის ოლიმპიური თამაშების სპეციალური ოქროს მედლით; საქველმოქმედო მოღვაწეობის, აზრთა კრებულის „მანესტროს აზრთა სამყარო“, ეროვნული და მსოფლიო კულტურისა და ხელოვნების განვითარების საქმეში პირადად შეტანილი დიდი წვლილისათვის დაჯილდოვებულია „ევროპა-ამერიკა-აზია-აფრიკა-ავსტრალიის“ გამორჩენილ ადამიანთა საპატიო წოდების დიპლომითა და მედლით; მსოფლიო სააგენტო „სოხნუთის“ „თანამედროვე ხელოვნების და მშვიდობის“ მედლით; „მარკ შაგალის“ საიუბილეო მედლით; „ანა ფრანკისადმი მიძღვნილი მედლით“; სსრკ მთავრობის, კულტურის სამინისტროს, საკავშირო კომპოზიტორთა კავშირის საპატიო დიპლომებით, პრემიებით, მედლებით (მოსკოვი); მაღალი შემოქმედებითი მიღწევებისთვის და სამშვიდობო მისიაში, მსოფლიოს რიგ სამშვიდობო ორგანიზაციების ხელმძღვანელებთან, კულტურის, მეცნიერების, სახელმწიფო მოღვაწეებთან და აკრედიტებულ ელჩებთან ერთობლივ ღონისძიებებში აქტიური მონაწილეობისათვის და შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, რომელიც იმართებოდა იუნესკოს და გაეროს ეგიდით; დაჯილდოვებულია „ხელოვნება მშვიდობისათვის ბრძოლაში“, „ხალხთა მეგობრობის“, „მშვიდობის ელჩის“, „იერუსალიმი 3000“ სა-

პატიო დიპლომებით და მედლებით, „გრანდ-პრიზით“ (ინგლისი, ბელგია, ავსტრია, შვეიცარია, ჩინეთი, აშშ, კანადა, ისრაელი, ჩეხეთი, იტალია, პორტუგალია, საბერძნეთი, ჰოლანდია, რუსეთი, უკრაინა, ესპანეთი, შვედეთი, იუნესკო, გაერო და სხვ.). რომის პაპის იოანე პავლე მეორეს სახელობის მედლით; ისრაელის სახელმწიფოს და მთავრობის საიუბილეო ოქროს და ვერცხლის მედლით, ღირსების ორდენით (საქართველო). გ. პაატაშვილი არჩეულია რიგი საზღვარგარეთის მეცნიერებათა, ხელოვნების, მუსიკალური, საერთაშორისო და დარგობრივი აკადემიების აკადემიკოსად.

გ. პაატაშვილის ნაწარმოებებმა გამოჩენილი კომპოზიტორების, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტების, ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატების, აკადემიკოსების, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორების, ნობელის პრემიის ლაურეატების, ხელოვნების და მეცნიერების კორიფეების: დიმიტრი შოსტაკოვიჩის, არამ ხაჩატურიანის, დიმიტრი კაბალევსკის, ლეონიდ კოვანის, სვიატოსლავ რიხტერის, მსტისლავ როსტროპოვიჩის, ალექსი მაჭავარიანის, რევაზ ლალიძის, დავით თორაძის, ივანე კოზლოვსკის, ოლღა ლეპეშინსკაიას, ევგენი სახაროვის, ვახტანგ ქაბუკიანის, ირაკლი აბაშიძის, ნოდარ დუმბაძის, მაია პლისეცკაიას, ბორის პოკროვსკის, ევგენი ევტუშენკოს, ანდრეი ვოზნესენსკის, ბელა ახმადულინას, სერგეი კაპიცას, მერაბ მამარდაშვილის და სხვა მოღვაწეთა მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

საერთო აზრი ასეთია: გ. პაატაშვილის მუსიკაში იგრძნობა ახალი ელფერი. კომპოზიტორის ნაწარმოებები გამოირჩევა თავისი თვითმყოფადობით, სიახლით, ინდივიდუალური ხელნერით, მძაფრი დრამატიზმით, ორიგინალური, მღერადი, ნათელი მელოდიურობით, მაღალი პროფესიონალური ოსტატობით. მასში იგრძნობა თანამედროვე ცხოვრების დაძაბული მარჯისცემა. გ. პაატაშვილი ხალასი, იშვიათი, ზენიტური შემოქმედი ადამიანია. დიდი ერუდიციის, სხარტი გონების, სალად,

ანალიტიკურად მოაზროვნე, ფართო მასშტაბის მრავალმხრივი მოღვაწე და კეთილშობილი პიროვნებაა. გაცვებას ინვესტის მისი ტიტანური შრომისუნარიანობა და უდიდესი მიღწევები.

გ. პაატაშვილის გამოცემული მუსიკალური ნაწარმოებები, ნიგნები, ბიოგრაფია, მონაცემები მისი შემოქმედებითი და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის შესახებ შესულია ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის ფონდში (ვაშინგტონი, 1998 წ.); ოქსფორდის, კემბრიჯის, ჰარვარდის, სორბონას საუნივერსიტეტო ფონდებში, მუსიკალურ აკადემიებში, კონსერვატორიებში, მსოფლიო კულტურის ცენტრებში (1992-2006 წწ.).

საქართველოს ომიანობისა და ძნელბედობის ჟამს, შეიძლება ითქვას, გ. პაატაშვილმა თავისი თანამოქალაქენი შიმშილს გადაარჩინა. გ. პაატაშვილის მეშვეობით და გერმანიის ხელოვნების, მედიცინის და სახელმწიფო მოღვაწეების მხარდაჭერით, საქართველოში 1993 წელს ორჯერ ჩამოიტანეს და გაანაწილეს 48-ტონიანი დიდძალი ჰუმანიტარული დახმარება (მედიკამენტები, საკვები, მრავალმხრივი სამედიცინო მოწყობილობანი, აპარატურა, ქირურგიული საოპერაციო ბლოკები და აღჭურვილობა, ინვალიდთა ეტლები, ინსტრუმენტები, სისხლის გადასხმის მოწყობილობა, საწოლები, საკაცები, ზენრები, ბავშვის სათამაშოები, სასწავლო ნივთები, ქალის, მამაკაცის და ბავშვების ტანსაცმელი, მრავალმხრივი საყოფაცხოვრებო ნივთები და სხვ.), რაც გაუნაწილდათ უპატრონოდ დარჩენილ ბავშვებს, ლტოლვილებს, ავადმყოფებს, ინვალიდებს, რის გამოც გ. პაატაშვილმა განსაცდელში მყოფი უამრავი ადამიანის გულწრფელი მადლიერება და ღოცვა-კურთხევა დაიმსახურა, მათ შორის ხელისუფლებისა და საერთაშორისო ჰუმანიტარული დახმარების საკოორდინაციო საბჭოს „მეცენატის“ საპატიო წოდება და ოფიციალური წერილობითი მადლობა – „ომიანობისა და ძნელბედობის ჟამს დიდი ჰუმანიტარული და მორალური დახმარების გამო“ (28.06.1993 წ. № 100).

სხვადასხვა დროს, 1982-1991 წლებში, გ. პაატაშვილი გახლდათ საქართველოს ხმს ოპერისა და ბალეტის ექსპერიმენტული თეატრის და კამერული მუსიკალური თეატრის დამაარსებელი და სამხატვრო ხელმძღვანელი. 1983-1992 წწ. – საქართველოს ხმს ხელოვნების მოღვაწეთა შემოქმედებით-საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე; 1993-1997 წწ. – თბილისის გამომცემლობა „შემოქმედის“ მთავარი რედაქტორი; 1991-1998 წწ. – ქ. თბილისის ხელოვნების ინსტიტუტის თანარექტორი სასწავლო-სამეცნიერო ნაწილში; 1992-1998 წწ. – საქართველოს საგარეო პოლიტიკური ასოციაციის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და თანაპრეზიდენტი; 1993-1999 წწ. – საქართველოს პარლამენტის საექსპერტო-საკონსულტაციო საბჭოს წევრი და პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა მრჩეველი კულტურის, მეცნიერებისა და განათლების დარგში; 1998-2003 წწ. – საქართველოს პრეზიდენტის და მთავრობის ეროვნებათა შორის ურთიერთობათა საბჭოს და პრეზიდენტი წევრი; 2002-2008 წწ. – საერთაშორისო სამშვიდობო ორგანიზაციების „მშვიდობის ელჩის“ საკოორდინაციო საბჭოს პრეზიდენტი, რომლის საქმიანობაც ხორციელდებოდა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის (გაერო) გენერალური ასამბლეის 53-ე სესიის მიერ მიღებული მშვიდობის დეკლარაციისა და პროგრამის თანახმად; 2005-2013 წწ. – საერთაშორისო გაზეთის „International Newspaper“ სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარე.

გ. პაატაშვილმა საქართველოში და ყოფილ საბჭოთა კავშირის სივრცეში, როგორც პირველი ლეგიტიმური ებრაელი საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „საქართველოს ებრაელთა საერთაშორისო კულტურის ცენტრის“ (1987 წ.) დამაარსებელმა და პრეზიდენტმა, 1989 წ. დააფუძნა „მაქაბის მსოფლიო კავშირის“ საქართველოს „მაქაბის“ საზოგადოება და დღემდე მისი პრეზიდენტია. ორივე ორგანიზაციამ უდიდესი წვლილი შეიტანა ხელოვნების, კულტურის, სპორტის და ხალხთა შო-

რის მეგობრული ურთიერთობის განმტკიცებისა და განვითარების საქმეში, რაც უკვე თანამედროვე ისტორიის კუთვნილებად იქცა.

გაზეთი „არგუმენტი ი ფაქტის“ 2003 წლის №49-ში დაბეჭდილია ვრცელი მილოცვა გურამ პაატაშვილის აშშ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად, აკადემიკოსად არჩევასთან დაკავშირებით. „არგუმენტი ი ფაქტის“ რედაქცია ულოცავს გამოჩენილ შემოქმედს და საზოგადო მოღვაწეს, კომპოზიტორს და მეცნიერს, საერთაშორისო პრემიების ლაურეატს, საერთაშორისო ფონდის „მსოფლიო კულტურის საგანძურის“ დამაარსებელსა და თავკაცს, საერთაშორისო სამშვიდობო ორგანიზაციების „მშვიდობის ელჩის“ საკოორდინაციო საბჭოს პრეზიდენტს, ბატონ გურამ პაატაშვილს აშშ და ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად, აკადემიკოსად არჩევას და უსურვებს წარმატებებს“. ხოლო გაზეთი „მოსკოვსკიე ნოვოსტი“ 1996 წლის № 5 (820) აღნიშნავდა: „სამი ათას გადააჭარბა ცნობილი ქართველი კომპოზიტორის გურამ პაატაშვილის კოლექციის – საერთაშორისო საარქივო ფონდის „მსოფლიო კულტურის საგანძურის“ ექსპონატებმა. ეს რარიტეტები დაამშვენებდა მსოფლიოს ნებისმიერი მუზეუმის სტენდებს“.

ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან მოყოლებული ადგილობრივი და საბჭოთა კავშირის ცენტრალური პრესა მაღალ შეფასებას აძლევს და ვრცელ პუბლიკაციებს უძღვნის მთლად ახალგაზრდა გურამ პაატაშვილის შემოქმედებას:

„კომპოზიტორ გურამ პაატაშვილის შემოქმედებით აქტივში მრავალი ნაწარმოებია, რომლებმაც მსმენელთა მონონება და აღიარება დაიმსახურა. მის მუსიკაში იგრძნობა ახალი ელფერი, მრავალფეროვნება და სიახლე. კომპოზიტორის ნაწარმოებები გამოირჩევა ინდივიდუალური ხელწერით, მელოდიურობით, თანამედროვე აზროვნებით. მათში იგრძნობა დროის პულსირება“. (მოსკოვი, გაზეთი „სოვეტსკაია კულტურა“, №68,

1978; „TACC“, გაზეთი „პრავდა“, №237, 1978; გაზეთი „იზვესტია“, 07.08.1978).

„კომპოზიტორი გურამ პაატაშვილი ძალზე ნიჭიერი ადამიანია, მან დიდ წარმატებებს მიაღწია კომპოზიციაში. მან შეძლო შეექმნა ნათელი სიმფონია, ადამიანის პიროვნების ღირსების ჰიმნი“. (მოსკოვი, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ცენტრალური რადიო-ტელევიზია, საზღვარგარეთის მაუწყებლობის რედაქცია, 16.04.1979).

„საბჭოთა და იტალიის პრესა აღნიშნავდა კომპოზიტორ გურამ პაატაშვილის საბალეტო სუიტის წარმატებას, რომელიც შეტანილი იყო იტალიაში გამართულ საბჭოთა კავშირის კულტურის დღეების პროგრამაში“. („TACC“, საკდესი, 1978).

„გურამ პაატაშვილის სიმფონია მოედინება როგორც დიდი მდინარე, მუსიკა ნელ-ნელა ამოიზრდება ისევე, როგორც მზე ამოიზრდება და ივსება ნათელით, განგაშითა და ბედნიერებით განთიადის ჰორიზონტზე, როგორც ყალიბდება აზრი, აენყობა ბედი. და ეს ბედნიერება, აღმშენებლობა და სიბრძნით აღჭურვა მუსიკაში განმეორდება ისევ და ისევ...“. (მოსკოვი, გაზეთი „კომსომოლკაია პრავდა“, №281, 1978).

როგორც საბჭოთა კავშირის ცენტრალური პრესა, ასევე საზღვარგარეთის საინფორმაციო სააგენტოები და რადიო-ტელევიზია მუსიკალური ნაწარმოებების შესრულებითა და ვრცელი პუბლიკაციებით ფართოდ აშუქებენ გ. პაატაშვილის შემოქმედებას, სიმფონიების, საოპერო და საბალეტო ნაწარმოებების პრემიერებს, კამერულ, ინსტრუმენტულ და ვოკალურ თხზულებებს, მის მიერ დაარსებული მუსიკალური თეატრის წარმატებულ მოღვაწეობას. ასეთ ახალგაზრდა ასაკში გ. პაატაშვილის შემოქმედების მსოფლიო მასშტაბის უმაღლეს დონეზე გაჟღერება და აღიარება იმ დროისთვის იშვიათი მოვლენა გახლდათ. („ცნობარი“, 1989 წ.).

1980-2019 წწ. საზღვარგარეთის პრესა, ელექტრონული მედია და საინფორმაციო სააგენტოები: CNN, FOX NEWS, REUTERS, ASSOCIATED PRESS, THE NEW-YORK TIMES, EURO NEWS, BBC NEWS, JERUSALEM POST, THE WASHINGTON POST, AEH (მოსკოვი, იერუსალიმი, ნიუ-იორკი) 25.02.2004 წ., 22.02.2006 წ., USA. NEW-YORK SHIELD OF DAVID, №1, 2003 წ., №121, 2008 წ., №5, 2011 წ., №2, №3, 2012 წ., №218, 2013 წ., №227, 2014 წ., №282, 2018 წ. და სხვა ჟურნალ-გაზეთები რეგულარულად აქვეყნებენ გ. პაატაშვილის დიდი შემოქმედებითი მიღწევების და მოღვაწეობის ამსახველ პუბლიკაციებს, რაც უდავოდ ავტორის, მანქტრო გ. პაატაშვილის უკიდევანო შემოქმედებით რესურსებზე და დიდ ნიჭიერებაზე მეტყველებს.

გ. პაატაშვილის შესახებ საზღვარგარეთის პრესა მქუხარე სათაურებით აქვეყნებს პუბლიკაციებს: „გურამ პაატაშვილის ტალანტი საზღვრებს გარეშე“, „უნიკალური გურამ პაატაშვილი“, „ვარსკვლავი საქართველოდან“, „ფანტასტიკური გურამ პაატაშვილი“, „ადამიანი დღესასწაული“, „ლეგენდარული გურამ პაატაშვილი“, „ბრავო, მანქტრო“. მისი მუსიკალური ნაწარმოებები რადიო-ტელევიზიების მაუწყებლობით მთელ მსოფლიოში ჟღერს, სრულდება საუკეთესო საკონცერტო დარბაზებში.

აი, რას ამბობენ გურამ პაატაშვილის შემოქმედებაზე მისი პედაგოგი, გამოჩენილი კომპოზიტორი ალექსი მაჭავარიანი და სხვა გამოჩენილი ხელოვანები:

„გურამ პაატაშვილმა კომპოზიციაში მეცადინეობა დაიწყო ჩემთან და ხუთ წელიწადში დიდ ნარმატებებს მიაღწია. მაოცებდა თავისი შეუვალობით შემოქმედებითი მიზნის მიღწევაში, შრომისმოყვარეობით. შედარებით მოკლე პერიოდში დაწერა მრავალი საინტერესო თხზულება: სიმფონიები, საოპერო და საბალეტო ნაწარმოებები, სიმებიანი კვარტეტები, საფორტეპიანო სონატები, 24 პრელუდია, სავიოლინო პიესები, ვოკალური და საგუნდო ციკლები და სხვ. ჩემი მოწაფის გურამ პაატაშვილის მუსიკაში იგრძნობა ახალი ელფერი, მისწრაფება გაცვეთილი გზებისა და მოჩვენებითი სინამდვილეებისათვის თავის არი-

დება. კომპოზიტორის ნაწარმოებები გამოირჩევა თავისი თვით-მყოფადობით, სიახლით, ინდივიდუალური ხელწერით.

გ. პაატაშვილის ნაწარმოებებმა თავის დროზე გამოჩენილი კომპოზიტორების – დიმიტრი შოსტაკოვიჩის, არამ ხაჩატურიანისა და დიმიტრი კაბალევსკის მაღალი შეფასება დაიმსახურა. თავისი შემოქმედებით გ. პაატაშვილმა უკვე დიდ წარმატებებს მიაღწია.

მე, როგორც მისი პედაგოგი, აღმზრდელი და უფროსი მეგობარი კარგად ვიცნობ მის ტიტანურ შრომისუნარიანობას და დიდ ნიჭიერებას, ღრმა, მრავალმხრივ ერუდიციას, მაღალ კულტურას და პროფესიონალიზმს. ის ერთგული და სიკეთით აღსავსე პიროვნებაა. სულითა და გულით ვუსურვებ გურამ პაატაშვილს ახალ შემოქმედებით წარმატებებს“. - ალექსი მაჭავარიანი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ სახელმწიფო პრემიის და რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის საკომპოზიტორო კლასის პროფესორი, გაზეთი „ზარია ვოსტოკა“, 28.09.1978, 29.05.1988; გაზეთი „კომუნისტი“, №209, 1988; ჟურნალი „თეატრი და ცხოვრება“, №3, 1993.

„1977 და 1988 წწ. გურამ პაატაშვილის მუსიკაზე „პოემა სიყვარულზე“ და „გაზაფხულის ნიავი“ განვახორციელე საბალეტო დადგმა, რომლის პრემიერაც გაიმართა თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე. გ. პაატაშვილის საბალეტო ნაწარმოებები „პოემა სიყვარულზე“ და „გაზაფხულის ნიავი“ გამოირჩევა ორიგინალური, ჟღერადი, ნათელი მელოდიურობით. ორივე ნაწარმოები გაორკესტრებულია ავტორის მიერ ძალზე საინტერესოდ, იგრძნობა კლასიკური სტილიც და თანამედროვე საკომპოზიტორო ტექნიკაც. „პოემა სიყვარულზე“ და „გაზაფხულის ნიავი“, ასევე, სხვა მისი საბალეტო ნაწარმოებებიც, რომლის დადგმებიც უკვე განხორციელებულია, დანერვილია ავტორის მიერ დიდი შინაგანი განცდებით და მაღალპროფესიულ დონე-

ზე. გურამ პაატაშვილს ძალიან კარგი ალლო აქვს, სხარტი, ნათელი გონება. ჩემს შემოქმედებით ჩანაფიქრს, სურვილს თუ მოთხოვნას ადვილად ხვდებოდა და უმოკლეს ვადაში ქმნიდა და წერდა საჭირო მუსიკალურ მასალას, ხანდახან რამდენიმე ნიმუშსაც წარმოადგენდა. ვფიქრობ, თუ დამცალდა, მომავალში მის ახალ მუსიკაზე განვახორციელებ ჩემი ახალი ბალეტის დადგმას, რომელიც უკვე მოფიქრებული მაქვს. გურამ პაატაშვილი ზედმინვენით ნიჭიერი და მოაზროვნე პიროვნებაა“. – ვახტანგ ჭაბუკიანი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი. 30.12.1988, ჟურნალი „თეატრი და ცხოვრება“, №3, 1993; გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“, 29.09.1995; 06.10.1995.

„მოსკოვში სსრკ კომპოზიტორთა კავშირის მიერ შესასრულებლად და გამოსაცემად რეკომინდირებული იქნა ნიჭიერი კომპოზიტორის გურამ პაატაშვილის მთელი რიგი დიდი ფორმის ნაწარმოებები: სიმფონია, სიმებიანი კვარტეტები, საოპერო და საბალეტო ნაწარმოებები, საფორტეპიანო სონატები, პრელუდიების კრებული და სხვ. გ. პაატაშვილის მუსიკალური ნაწარმოებები შესრულებულია მოსკოვის მთელ რიგ საუკეთესო საკონცერტო დარბაზებში, მათ შორის მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის და კრემლის ყრილობათა საკონცერტო დარბაზებში და სხვ. საკავშირო სახელმწიფო ცენტრალური რადიო-ტელევიზიით პროპაგანდირებულია სრულიად საბჭოთა კავშირის და სზღვარგარეთის ქვეყნებისათვის. ასეთ ახალგაზრდა ასაკში ესოდენ მაღალი მიღწევები ბევრი ზრდასრული ცნობილი კომპოზიტორებისთვისაც კი მიუღწეველია.“ (ტიხონ ხრენნიკოვი, საბჭოთა კავშირის კომპოზიტორთა კავშირის სამდივნოს და გამგეობის პირველი მდივანი (თავმჯდომარე), სსრკ სახალხო არტისტი, ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის საკომპოზიტორო კლასის პროფესორი, 1986, „ცნობარი“, 1989).

„გურამ პაატაშვილი არა მხოლოდ ნიჭიერი და ნაყოფიერი კომპოზიტორი, საერთოდ მრავალმხრივი შემოქმედი ადამიანია. ჩემო გურამ! შენი ლამაზი, ხალასი შემოქმედებით, შენს ოჯახთან ერთად გისურვებ ჯანმრთელობას, ბედნიერებას, სიხარულს და მრავალ შემოქმედებით გამარჯვებებს. ღმერთმა სიკეთით გატაროს“. (დავით (გუგული) თორაძე, კომპოზიტორი, საქართველოს სახალხო არტისტი, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის საკომპოზიტორო კლასის პროფესორი, 1980).

„კომპოზიტორი გურამ პაატაშვილი ბუნებისაგან უხვად დაჯილდოებული ნიჭით აღსავსე შემოქმედი ადამიანია. მან მრავალი საყურადღებო, ორიგინალური ნაწარმოებები შექმნა. მისი შემოქმედება ავტორისეული ხელწერით, მძაფრი დრამატიზმითა და მელოდიურობით გამოირჩევა. გულითადად ვუსურვებ მას დიდ წარმატებებს“. (რევაზ ლალიძე, კომპოზიტორი, საქართველოს სახალხო არტისტი, სსრკ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, პროფესორი, 1973).

„ახალგაზრდა კომპოზიტორი გურამ პაატაშვილი მიზანმიმართული, ძალზედ ნიჭიერი, გიგანტური შრომისუნარიანობით აღჭურვილი მუსიკოსია. კომპოზიტორის ყველა ნაწარმოებში თვალნათლივ იგრძნობა მელოდიურობა, კარგი გემოვნება, აზრთა მასშტაბურობა, დიდი შემოქმედებითი ფანტაზია“. (დიმიტრი შოსტაკოვიჩი, კომპოზიტორი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, 1971, „ცნობარი“, 1989).

„განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს ტალანტით, ნიჭიერებით აღსავსე ახალგაზრდა კომპოზიტორი გურამ პაატაშვილი. უმრავლესობა მისი მუსიკალური ნაწარმოებებისა დაწერილია გულწრფელად, ძალიან ხატოვნად, მაღალმხატვრულად და მიმზიდველად. მან სხვადასხვა ჟანრში შექმნა მთელი რიგი საინტერესო, ორიგინალური ნაწარმოებებისა“.

(არამ ხაჩატურიანი, კომპოზიტორი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, 1973, „ცნობარი“, 1989).

„გურამ პაატაშვილი არა მარტო როგორც მუსიკოსი, კომპოზიტორი, ოპერისა და ბალეტის ექსპერიმენტული თეატრის და კამერული მუსიკალური თეატრის დამაარსებელი და სამხატვრო ხელმძღვანელი, იგი საერთოდ მრავალმხრივ განათლებული და ნიჭიერი შემოქმედებითი პიროვნებაა, რაც თვალნათლივ აისახა როგორც მის საკომპოზიტორო შემოქმედებაში, ასევე მის მიერ დაარსებულ თეატრალურ წარმატებულ მოღვაწეობაში“. (ბორის პაკროვსკი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის მთავარი რეჟისორი, პროფესორი, მოსკოვი, 1989).

„დიდ სიამოვნებას მგვრის კომპოზიტორ გურამ პაატაშვილის შესანიშნავი საოპერო და საბალეტო მუსიკის მოსმენა, რომლებიც დიდი წარმატებით სარგებლობენ მოსკოვში“. (ივანე კაზლოვსკი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის სოლისტი, 1987, გაზეთი „სვობოდნაია გრუზია“, „CF“, №280, 1998).

„ყოველთვის მოხარული ვარ ისეთ ერუდირებულ, ინტელიგენტ და მომხიბლავ ადამიანთან შეხვედრისა და ურთიერთობისა, როგორც ნიჭიერი კომპოზიტორი გურამ პაატაშვილია. მისი მუსიკალური ნაწარმოებები, მათ შორის საბალეტო მუსიკა ორიგინალური, ეფექტური, მელოდიური და გამომსახველობითია“. (ოლღა ლეპეშინსკაია, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრის პრიმა ბალერინა, მოსკოვი, 1987, გაზეთი „სვობოდნაია გრუზია“, „CF“, №280, 1998).

„გურამ პაატაშვილი ძალზედ ნიჭიერი კომპოზიტორი და საინტერესო შემოქმედი ახალგაზრდა ადამიანია. მან უკვე დიდი შემოქმედებით წარმატებებს მიაღწია. იგი ფართო ასპარეზის მრავალმხრივი მოღვაწე პოროფენებაა“. (მსტისლავ რასტრაპოვიჩი, მსოფლიო და საერთაშორისო პრემიების ლაურეატი, მსოფლიო მუსიკოსად წოდებული, პროფესორი, აკადემიკოსი, 1989).

„მე ძალიან მოხარული ვარ ზედმინევნით ნიჭიერი და მომხიბლავი ადამიანის კომპოზიტორ გურამ პაატაშვილის ესოდენ დიდი წარმატებებისა. ვუსურვებ მომავალ შემოქმედებით გამარჯვებებს.“ (სვიატოსლავ რიხტერი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, 1980, გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, №316, 1998).

„გურამ პაატაშვილი ნაყოფიერი და ხალასი ნიჭის კომპოზიტორია. მისი ორიგინალური და ლამაზი შემოქმედება, ასევე მოღვაწეობა ბევრ ქებას და აპლოდისმენტებს იმსახურებს“. (ლეონიდ კოგანი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, 1987).

„გურამ პაატაშვილმა შექმნა რიგი საინტერესო სიმფონიური, საოპერო, საბალეტო და კამერულ-ინსტრუმენტული ნაწარმოებებისა, რომლებიც არაერთგზის შესრულებულია დიდი წარმატებებით მოსკოვის მთელ რიგ საუკეთესო საკონცერტო დარბაზებში. იგი ზედმინევნით ნიჭიერი კომპოზიტორი და პიროვნებაა“. (იან ფრენკელი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი, სსრკ ლენინური და სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, რუსეთის კომპოზიტორთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე, 1987, „CF“, №280, 1998).

დიდებული მეცნიერები და მოღვაწეები, აკადემიკოსები, პროფესორები – ბატონი კოტე წერეთელი ბატონ გურამ პაატაშვილს თვალსაჩინო მოღვაწედ მოიხსენიებდა; ქალბატონი მზექალა შანიძე – ქართველ პროკოფიევად და მრავალმხრივ

მაღალნიჭიერ პიროვნებად; ქალბატონი მარია ლორთქიფანიძე მისი საქმიანობიდან გამომდინარე – დიდ ქართველად; ბატონი ანდრი აფაქიძე კი – ქართული ხელოვნებისა და კულტურის ბერძენად, ხოლო მწერალი, პროფესორი ლევან სანიკიძე, საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე გურამ ფანჯიკიძე და საქართველოს პარლამენტის სპიკერი, პროფესორი ვახტანგ გოგუაძე გ. პაატაშვილის შესანიშნავ, ბრძნული და იუმორით აღსავსე აზრთა კრებულს – „მაცეტროს აზრთა სამყაროს“ ინტელექტუალური სამყაროსთვის უდიდეს შენაძენად მიიჩნევდნენ. ბატონი ლევან სანიკიძე კი დასძენს: „ასეთ დიდად მნიშვნელოვანი და კეთილშობილური შემოქმედებისთვის მხოლოდ მონონება და მადლისთვის მადლობის მიძღვნა განეკუთვნება“.

ჩემი ინიციატივით 2016 წლიდან მოყოლებული თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კულტურის და თეორიის საკითხების კრებულში ყოველწლიურად ქვეყნდება მისი დიდებული ბრძნულ აზრთა კრებული „მაცეტროს აზრთა სამყარო“. მას თავისი მკითხველი ჰყავს. ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორები, ლექტორები კრებულის ყოველი ახალი ნომრის გამოსვლას დიდი ინტერესით ელოდებიან და ხვდებიან.

ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საქართველოს ხელოვნების მოღვაწეთა სახლის (ხმს, სოლოლაკი, გ. ქიქოძის ქ. №8) გამგეობამ (1990 წლის 27.06. ოქმი №9 და 1991 წლის 06.05. ოქმი №10) გამგეობის გაფართოებულ სხდომაზე გურამ პაატაშვილს „საქართველოს სახალხო არტისტის“ საპატიო წოდება მიანიჭა. მის წარდგენას მხარი დაუჭირეს ქართული ხელოვნების, კულტურის, მეცნიერებისა და საზოგადო მოღვაწეთა თვალსაჩინო წარმომადგენლებმა, სსრკ და საქართველოს სახალხო არტისტებმა, პროფესორებმა: ალექსი მაჭავარიანმა (გამგეობის თავმჯდომარე), ზურაბ ანჯაფარიძემ, მედეა ამირანაშვილმა, ნოდარ ანდლულაძემ, ბიძინა კვერნა-

დემ, რამაზ ჩხიკვაძემ, გურამ სალარაძემ, კახი კავსაძემ, სოფი-
კო ჭიაურელმა, კოტე მახარაძემ, გივი ბერიკაშვილმა, ოთარ
კობერიძემ, ჯემალ ლალანიძემ, გიგა ლორთქიფანიძემ, რეზო
ჩხეიძემ, ვახტანგ ტაბლიაშვილმა, თამარ ბაქრაძემ, ოთარ
გორდელმა, გურამ დოჩანაშვილმა, თენგიზ აბულაძემ, რევაზ
გაბრიაძემ, რეზო ესაძემ, თამაზ გამყრელიძემ, ჭაბუა ამირე-
ჯიბმა, ლევან სანიკიძემ, გურამ ფანჯიკიძემ, ჯუმბერ ლომინა-
ძემ, მზექალა შანიძემ, მარია ლორთქიფანიძემ, ანდრია აფა-
ქიძემ, ვახტანგ (ბუბა) კიკაბიძემ, ჯანო ბაგრატიონმა, ანზორ
ერქომაიშვილმა, ჯემალ ჭკუასელმა, ჯანსუღ ჩარკვიანიმა, იო-
სებ კეჭყემაძემ, გულბათ ტორაძემ, ვაჟა აზარაშვილმა, ნოდარ
მამისაშვილმა, შალვა დავითაშვილმა, ფილიპე ლლონტმა,
ოთარ ევაძემ, ნადეჟდა შალუტაშვილმა და სხვ.

იმ დროს თბილისში ყოველდღიურად ოპოზიციის მიტინ-
გები იმართებოდა. პარლამენტის მიმდებარე ტერიტორია მო-
მიტინგეებს ჰქონდათ დაკავებული. ჰაერში დენთის სუნი ტრი-
ალებდა. უშუქობა, გაყინული ბინები, პურისა და ნავთის რიგ-
ში ხალხი ღამეებს ათენებდა. ტრანსპორტის შეზღუდულმა
მოძრაობამ და გზების ჩახერგვამ ქალაქის ცენტრალური ნაწი-
ლის პარალიზება გამოიწვია. ვინც ვერ მოახერხა გამგეობის
სხდომაზე დასწრება, ხმის მიცემა ტელეფონის გამოკითხვით
განხორციელდა. ძირითადად გამგეობის არანევრი, მოწვეული
გამოჩენილი მოღვაწეების და სტუმრებისთვის იქნა ჩატარებუ-
ლი სატელეფონო ხმის მიცემა. გამგეობის წევრებისათვის კი
სავალდებულო იყო გამგეობის სხდომაზე დასწრება.

იმ დროს საქართველოში საბჭოთა წყობილებისა და ხელი-
სუფლების შეცვლასთან დაკავშირებით ეროვნულმა მთავრო-
ბამ საქართველოს სახალხო არტისტის წოდება საბჭოთა სის-
ტემის გადმონაშთად შერაცხა და შეაჩერა. საბჭოთა კავშირის
დაშლის შემდეგ კი ეს წოდება აღარავის აღარ მინიჭებია. მიუ-
ხედავად იმისა, რომ საქართველოს სახალხო არტისტის წოდე-
ბის მინიჭების პროცედურა ინსტანციების გავლით და კანონის

სრული დაცვით ჩატარდა, ბატონი გურამ პაატაშვილი არცერთ პუბლიკაციაში და არც ზეპირსიტყვიერად არასოდეს ახმოვანებს სავსებით დამსახურებულად მინიჭებულ სახალხო არტისტის წოდებას და არც ამ საპატიო წოდების შეღავათებით სარგებლობს. რეალურად კი ბატონ გურამს ჩვენი ქვეყნის იმ დროის ყველაზე ავტორიტეტულმა და გამოჩენილმა მოღვაწეებმა მიანიჭეს საქართველოს სახალხო არტისტის საპატიო წოდება. ეს გახლდათ ჭეშმარიტად სახალხო მხარდაჭერა სახალხო არტისტის წოდების მინიჭებისა. როგორც ამ პროცედურების თანამონაწილე, აქტიურად ვუჭერდი მხარს გ. პაატაშვილს. დაჯილდოვების საბუთები წარდგენილი იქნა საქართველოს უზენაესი საბჭოს შენობაში (დღევანდელი პარლამენტის შენობა). წარდგენის საბუთებსა და გამგეობის ოქმში დაფიქსირებული იყო გამგეობის წევრების მხარდამჭერთა გვარები, ხოლო მონვეული მოღვაწეებისა და სტუმრების მხარდამჭერთა გვარების ცალკე ფურცელზე დაბეჭდილი ვრცელი სია, რომლებიც ტელეფონით იყვნენ გამოკითხული, თან ერთვოდა გამგეობის სხდომის ოქმს.

სამოქალაქო ომის დროს საქართველოს უზენაესი საბჭოს შენობაში ცეცხლი მძვინვარებდა, ცეცხლმა უამრავ სხვა ნივთთან და საბუთებთან ერთად, ეს საბუთებიც გაანადგურა. საქართველოს ხელოვნების მოღვაწეთა სახლი კი მას შემდეგ კერძო მფლობელის ხელში აღმოჩნდა, ცოტა ხანში შენობა გაიყიდა, შემდეგ ტურისტების სასადილოდ გადაკეთდა, მოგვიანებით – ლამის კლუბებად, დისკოთეკად და ა. შ. ადრინდელი მდიდარი კულტურისა და ხელოვნების კერადან აღარაფერი შემორჩა, გარდა ბატონ გურამ პაატაშვილის შესანიშნავი ნიგნისა „სახელოვანი გზა“ (თბილისი, „საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირი“, 1989), რომელშიც საქართველოს ხელოვნების მოღვაწეთა სახლის დაარსებიდან მისი არსებობის მთელი მოღვაწეობის ისტორიაა გაცოცხლებული.

ასევე გასული საუკუნის 90-იან წლებში (1993-95 წწ.) აქტიური მონაწილე და მხარდამჭერი ვიყავი იმ პროცესებისა, როდესაც საქართველოს ხელოვნების, კულტურისა და მეცნიერების თვალსაჩინო მრავალრიცხოვანმა წარმომადგენლებმა წერილობით მიმართეს საქართველოს ხელისუფლებას, პარლამენტს და თბილისის მერიას, რათა გ. პაატაშვილის უნიკალური საერთაშორისო სარქივო ფონდისთვის „მსოფლოს კულტურის საგანძური“ თბილისის ცენტრალურ ნაწილში გამოეძენათ გურამ პაატაშვილის სახლ-მუზეუმისთვის სათანადო ფართი. ამ მიმართვას მეც ვაწერდი ხელს. ეს საკითხი სათანადო გადაწყვეტილების გარეშე დარჩა.

მახსოვს, საქართველოში ამერიკის მსოფლიო „ჯოინთის“ წარმომადგენლობის საქველმოქმედო ცენტრში „ხესედში“ და კულტურულ-საგანმანათლებლო ფონდის დიდ დარბაზში 2008 წელს გაიმართა ბატონ გურამ პაატაშვილის 60 წლისთვისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამო. მთელი საღამოს განმავლობაში სავსე დარბაზში ისმოდა ნაწყვეტები გ. პაატაშვილის დიდებული საოპერო, საბალეტო, სავიოლინო, საფორტეპიანო და სიმფონიური ნაწარმოებებიდან. პარალელურად იკითხებოდა ამონარიდები მისი შესანიშნავი აზრთა კრებულიდან „მაესტროს აზრთა სამყაროდან“. ცნობილი მოღვაწეები ულოცავდნენ იუბილარს, ბოლო არ უჩანდა საზღვარგარეთიდან ახლობლებისა და კოლეგების მოლოცვებს, მინიჭებულ ახალ ჯილდოებს. ნაჩვენები იქნა მისი მოღვაწეობის ამსახველი ფილმი, სლაიდშოუ. მრავალრიცხოვან გამომსვლელთა შორის მეც დიდი პატივისცემითა და სიყვარულით მივულოცე ჩემს მეგობარს გურამ პაატაშვილს სახელოვანი იუბილე.

ათი წლის შემდეგ, 2018 წელს, ამავე ორგანიზაციაში და დარბაზში, გ. პაატაშვილის ინიციატივით ჩემს 80 წლისთავთან დაკავშირებით მეც მომიწყვეს საიუბილეო შეხვედრა ისე, რომ მე ამის შესახებ არაფერი ვიცოდი. ეს იყო სიურპრიზი. სადღესასწაულო საღამოზე მე ჩემს ქალიშვილთან და შვილიშვილ-

თან ერთად ვიმყოფებოდი. ღონისძიება დიდებულად იყო ორგანიზებული. ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა ქალბატონმა ზაირა დავარაშვილმა წაიკითხა ჩემდამი მისასალმებელი ტექსტი. ბატონ გურამ პაატაშვილმა ვრცლად ისაუბრა ჩემს სამეცნიერო, საუნივერსიტეტო და საზოგადოებრივ მოღვაწეობაზე. სავსე დარბაზმა დიდი პატივისცემა გამოხატა ჩემდამი. გადმომცეს საპატიო დიპლომი და სამახსოვრო საჩუქრები. თავი ბედნიერად ამიანად ვიგრძენი. გული სიხარულითა და სიამაყით მევსებოდა. აი, ასეთი პიროვნებაა ბატონი გურამ პაატაშვილი. ბაქი-ბუქის გარეშე უყვარს სიკეთის კეთება. მერე და ვინ მოთვლის უხმაუროდ მის მიერ ნაკეთებ სიკეთეს და საქვეყნო საქმეებს. თავისი სიტყვა ბატონმა გურამ პაატაშვილმა ასე დაამთავრა: „ადამიანს მრავალ თვისებებთან ერთად ორი უმნიშვნელოვანესი თვისება უნდა გააჩნდეს. ადამიანური ღირსება და პროფესიული უნარ-ჩვევები. ერთით მაინც უნდა გამოირჩეოდეს. უბედურებაა, როცა არც ერთი არ გააჩნია. დიდი ბედნიერებაა, როცა ადამიანი ამ ორივე ღირსებით შემკულია“. ჩემკენ გამოიხედა, დარბაზს ხელით ჩემზე მიანიშნა, ტაში დაუკრა და გადამეხვია. მთელ დარბაზში მქუხარე აპლოდისმენტები გაისმა. საბოლოოდ ბატონმა გურამ პაატაშვილმა დასძინა: „ყველაზე დიდი ბედნიერებაა, სხვებს ანიჭებდე ბედნიერებას“.

მინდა ავლნიშნო, რომ ბატონი გურამ პაატაშვილის დიდებული შემოქმედება, ფართო მასშტაბის მოღვაწეობა, ეროვნული და მსოფლიო ხელოვნებისა და კულტურის განვითარების საქმეში შეტანილი უდიდესი პირადი წვლილისათვის საზღვარგარეთ გაცილებით უფრო დაფასებული და აღიარებულია, ვიდრე ჩვენში. რა თქმა უნდა, იმასაც მნიშვნელობა აქვს, რომ ბატონი გურამ პაატაშვილი მოკრძალებული, თავმდაბალი პიროვნებაა. მას არასოდეს არცერთი მთავრობისთვის და საერთოდ არავისთვის არაფერი მოუთხოვია. ვერც ცნობილი მეცენატის მიერ დაფინანსებული პრივილეგირებულია სიის

ვრცელ ნუსხაში ამოიკთხავთ მის გვარს. ჩემი დიდი სურვილია, ბატონ გურამ პაატაშვილის უდიდესი საერთაშორისო მიღწევებისა და დამსახურებული პრესტიჟული ჯილდოების გვერდით ჩვენი დედა უნივერსიტეტის, დიდი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის მედალიც ბრწყინავდეს. მან ეს თავისი ხალასი შემოქმედებითა და უანგარო მოღვაწეობით კარგა ხანია, დაიმსახურა. ღმერთმა უმრავლოს ჩვენ ქვეყანას ბატონი გურამ პაატაშვილისნაირი მამულიშვილები.

*გურამ ლორთქიფანიძე
თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი,
საქართველოს ეროვნული მეცნიერებათა
აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი
2019 წ.*